

KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUCKÉHO KRAJE

Odbor strategického rozvoje kraje

Oddělení stavebního řádu

Jeremenkova 40a

779 00 Olomouc

tel.: +420 585 508 649

datová schránka: qjabfmf

email: posta@olkraj.cz

www.olkraj.cz

Počet listů: 3

Počet příloh: 1

Počet svazků příloh: 0

Statutární město Olomouc

Horní náměstí 583

779 11 Olomouc

Váš dopis č.j./Ze dne

Naše č.j./Sp.zn./Poznámka

KUOK 51583/2024

KÚOK/48481/2024/OSR/9184

Uvádějte v písemném styku.

Vyřizuje/Tel

Mgr. Bc. Iveta Běhalová

585 508 562

V Olomouci dne

26. 4. 2024

Sdělení k námitce podjatosti ze dne 13. 3. 2024

Krajskému úřadu Olomouckého kraje, Odboru strategického rozvoje kraje (dále jen „Odbor SR KÚOK“), bylo Magistrátem města Olomouce (dále jen „MMOI“) předloženo podání označené jako „Námitka podjatosti“ ze dne 13. 3. 2024 podané [REDAKCE]

[REDAKCE] (dále také jako „podatelé“). Podatelé namítají podjatost celého MMOI, zejména [REDAKCE] [REDAKCE] což dovozují z evidentní snahy MMOI uškodit podatelům z důvodu negativní podjatosti vůči nim, aby bylo vyhověno požadavkům [REDAKCE] a podatelé považují MMOI za kladně podjatý vůči [REDAKCE]

Dne 14. 3. 2024 MMOI vyzval podatele, aby odstranili vady podání, tj. aby identifikovali všechny správní řízení jichž se námitka podjatosti týká, jaký mají mít konkrétní úřední osoby poměr k věci či k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům a v čem spočívá zájem konkrétních úředních osob na výsledku toho, kterého řízení či věci.

Dne 19. 3. 2024 podatelé doplnili vznesenou námitku podjatosti, v níž identifikovali všechna správní řízení. Podatelé dále doplnili, že opakované návštěvy [REDAKCE] a častá komunikace s úředníky z nich činí známé. Není třeba prokazovat skutečný poměr, postačí, vzniká-li i nízká míra podezření. [REDAKCE] o kladném vztahu úředníků MMOI vůči [REDAKCE] opakovaně vypráví obyvatelům [REDAKCE]. Dále podatelé uvedli, že MMOI v rozporu s kontrolním zjištěním ze dne 10. 8. 2023 uvádí v rozhodnutí o odstranění stavby falešné důkazy, aby vyhověli svému známému [REDAKCE] ve snaze poškodit podatele. Úředníci MMOI mají kladný vztah k [REDAKCE] a mají snahu vyhovět všem jeho požadavkům, které jsou motivovány sousedskou válkou a snahou poškodit podatele.

Interním sdělení ze dne 27. 3. 2024 vedoucí odboru stavebního předala námitku podjatosti tajemníkovi MMOI interním sdělením č.j. SMOL/112256/2024/OS/Mar. Dne 4. 4. 2024 se k námitce podjatosti vyjádřil primátor statutárního města Olomouc a uvedl, že je úřední osobou v tomto případě pouze v části, kdy se rozhoduje o námitce podjatosti vznesené proti tajemníkovi magistrátu. Jiné úkony v řízeních stavebního odboru neprovádí. Nemá zájem na konkrétním výsledku řízení, nemá žádný poměr k věci ani k účastníkům řízení a ani

k [REDAKCE] – [REDAKCE] jejichž území se daná řízení týkají. Dle názoru primátora byla námitka podjatosti vznesena jen jako procenění obstrukce.

K obsahu námítky se vyjádřila vedoucí stavebního odboru dne 27. 3. 2024 interním sdělením č. j. SMOL/112256/2024/OS/Mar, v němž uvedla, že většina řízení, které označili podatelé, do kterých směřují svou námitku podjatosti, jsou ukončené a stavební úřad v nich již nečiní žádné úkony. Podatelé také namítají podjatost ve vztahu k řízením, v nichž bylo rozhodováno o podjatosti, což však nelze, neboť podjatost lze vázat jen k věci, která je předmětem řízení, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům. Podatelé námitku podjatosti odůvodňují nesouhlasem s odůvodněním rozhodnutí o nařízení odstranění 2 kovových kontejnerů, nesouhlas s právní kvalifikací, se správním uvážením s provedenými důkazy však nezakládají důvod podjatosti. K přezkoumání správnosti a zákonnosti rozhodnutí primárně slouží zcela jiný institut než námitka podjatosti. S přihlédnutím k obsahu vznesené námítky podjatosti a předchozím námitkám podjatosti se stejným základem, vše nasvědčuje spíše závěru, že podatelé neuplatnili námitku podjatosti bez zbytečného odkladu a jedná se tedy o námitku opožděnou, o které není nutno rozhodovat usnesením.

Odbor SR KÚOK uvádí, že jak vyplývá ze správního řádu a rovněž z Organizačního řádu Magistrátu města Olomouce a Městské policie Olomouc, za oprávněnou úřední osobu se ve smyslu ustanovení § 15 odst. 2 správního řádu považují i primátor a tajemník MMOI. Primátor statutárního města Olomouc vznesenou námitku podjatosti vůči MMOI ze dne 13. 3. 2024, předal se svým stanoviskem Odboru SR KÚOK k posouzení.

S ohledem na formulaci uplatněné námítky podjatosti, ve které zde není žádným způsobem argumentováno vztahem územního samosprávného celku k dané věci, kdy námitky se týkají spíše osobního vztahu úředních osob MMOI k podatelům, je zřejmé, že podatelé nevznegli námitku systémové podjatosti. Tomu by pak mělo odpovídat i posouzení samotných důvodů podjatosti, kdy v tomto případě se nevyhodnocuje poměr územního samosprávného celku či jeho představitelů k účastníkům či věci, ale poměr k věci nebo účastníkům každé úřední osoby samostatně na základě samostatných tvrzení nebo jiných zjištění.

Ust. § 14 odst. 1 správního řádu stanoví, že *každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.*

Dále ust. § 14 odst. 3 správního řádu stanoví, že *účastník řízení může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (dále jen „představený“).*

Uvedené ustanovení žádá, aby účastník řízení vznesl námitku podjatosti úřední osoby ihned, jakmile se o ní dozví. Pokud tedy účastník řízení zná skutečnosti mající vliv na podjatost úřední osoby, musí na to upozornit bez zbytečného odkladu a nenechávat si tyto informace teprve pro případ, že by se řízení nevyvíjelo podle jeho představ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2013, č.j. 5 As 77/2011). O účastníkově námitce rozhodne vždy co nejdříve, v dikci ustanovení „bezodkladně“, služebně nadřízený úřední osoby, jejíž podjatost účastník řízení namítl. Pokud bude správním orgánem k pozdější účastníkově námitce vyloučení úřední osoby z provádění úkonů v jeho věci prokázáno, že účastník o existenci důvodu jejího vyloučení věděl již dříve (vigilantibus iura), avšak tuto svoji námitku neuplatnil „bez zbytečného odkladu“, nebude k této jeho pozdější námitce správním orgánem přihlédnuto a nezpůsobí to ani vadu řízení. Tímto je tedy na účastníku řízení, aby bedlivě střežil a uplatňoval svá práva, avšak nikterak účelově a na úkor délky správního řízení či snad z jiných důvodů.

Odbor SR KÚOK se tedy nejprve zabýval otázkou, zda byla námitka podjatosti podána včas. To, zda je podmínka bezodkladnosti dodržena, záleží na okolnostech konkrétního případu a nelze pevně stanovit dobu, po jejímž plynutí bude námitka podjatosti automaticky považována za opožděnou. Aby však bylo možné námitku podjatosti považovat za včasnou, měla by být uplatněna řádově v průběhu několika dnů. Pro posouzení je rozhodující vědomost účastníka řízení o důvodech podjatosti. Podatelé vztahují svou námitku podjatosti k vydání rozhodnutí o nařízení odstranění staveb „2 kovové kontejnery“ č.j. SMOL/063066/2024/OS/PS/Mie ze dne 26. 2. 2024, doručeno podatelům dne 1. 3. 2024, námitka vznesena dne 13. 3. 2024. Samotná námitka podjatosti je však odůvodněna skutečnostmi, které jsou podatelům známy po celou dobu řízení, tj. přátelský vztah k ■■■■■ ■■■■■ sousedská válka s cílem poškodit podatele a další, nejsou skutečnostmi, které by podatelé zjistili až nyní. Vzhledem k tomu, že podatelé uplatnili námitku podjatosti až když bylo vydáno rozhodnutí ve věci, které nebylo v jejich prospěch (nařízeno odstranění staveb) a také s ohledem na to, že vznesené námitky podjatosti podatelé s obdobným základem již byly několikrát posouzeny, lze považovat námitku podjatosti podanou dne 13. 3. 2024, za opožděnou.

Nejvyšší správní soud se výkladem námitky podjatosti zabýval mnohokrát. V rozsudku ze dne 4. 7. 2019, čj. 9 As 70/2019-34, uvedl, že „účelem námitky podjatosti a jejího posouzení je zajištění práva na nestranné rozhodnutí, které je ústavně zaručeným právem jednotlivce (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), jak správně v napadeném rozsudku konstatoval krajský soud. Obecně proto jistě platí, že není-li včasná a jednoznačně formulovaná námitka podjatosti předložena k rozhodnutí služebně nadřízenému úřední osoby, jedná se o podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem s možným dopadem do zákonnosti rozhodnutí o věci samé. Na druhé straně právo zpochybnit nepodjatost rozhodujících úředních osob není absolutní a podobně jako jiná práva podléhá jistým omezením, pokud jsou přiměřená. S ohledem na to je třeba sledovat i přiměřené naplňování dalších principů a účelů správního řízení, k nimž patří i zásada rychlosti a hospodárnosti či zásada neposkytnutí ochrany zneužití práva či jinak obstrukčnímu jednání. Proto nikoliv každá námitka podjatosti je bez dalšího způsobilá zpochybnit nepodjatost rozhodujících úředních osob a ve zcela výjimečných případech nikoliv každá námitka je dokonce způsobilá vyvolat postup podle § 14 odst. 2 (nyní odst. 3) správního řádu.“ Námitku podjatosti je třeba zároveň posuzovat nikoliv čistě formálně, ale taktéž materiálně. Např. v rozsudku ze dne 11. 11. 2010, čj. 7 As 72/2010-385, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nevypořádání námitky podjatosti nemohlo mít vliv na zákonnost správního rozhodnutí v případě, že byla vznesena nekonkrétní všeobecná námitka podjatosti všech zaměstnanců žalovaného správního orgánu, odůvodněná pouze odkazem na jejich postup v jiných věcech, které nesouvisí s předmětem řízení před odvolacím orgánem.

Na základě výše uvedeného Odbor SR KÚOK považuje námitku podjatosti ze dne 13. 3. 2024 za námitku, která není způsobilá vyvolat postup dle § 14 odst. 3 správního řádu, o níž je nutné rozhodovat usnesením a z tohoto důvodu ji posoudil pouze neformálně. K tomuto závěru dospěl především na základě skutečností, že naposledy uplatněná námitka podjatosti podatelé dne 13. 3. 2024, je obsahově velmi podobná jak s podáními předchozích námitok podjatosti ze dne 12. 2. 2024 a 29. 12. 2023. O podjatosti ať už všech úředních osob nebo jen oprávněných úředních osob MMOI, bylo již v minulosti několikrát rozhodováno, a to vždy se stejným závěrem. Jestliže považují podatelé jednání zástupce vlastníka sousedního pozemku za šikanózní a způsobující jim újmu nebo škodu, je třeba svá práva bránit jinými postupy než námitkou podjatosti. Stavební úřad Olomouc musí dle výše uvedeného ust. § 42 správního řádu projednat veškeré podněty a při projednávání těchto podnětů musí sledovat i přiměřené naplňování dalších principů a účelů správního řízení, k nimž patří i zásada rychlosti a hospodárnosti či zásada neposkytnutí ochrany

zneužití práva či jinak obstrukčnímu jednání, nikoli však ve vztahu mezi dvěma soukromými osobami, ale ve vztahu účastníků řízení a správního orgánu nebo naopak. Jestliže podatelé nesouhlasí s odůvodněním rozhodnutí o nařízení odstranění stavby ze dne 26. 2. 2024, č.j. SMOL/063066/2024/OS/PS/Mie, je třeba využít jiných prostředků, které nabízí správní řád, než námitky podjatosti. Nic z výše uvedeného tedy nenasvědčuje o pochybnostech o nepodjatosti úředních osob MMOI.

Odbor SR KÚOK se dále zabýval posouzením námítky podjatosti.

K posouzení podjatosti primátora by Odbor SR KÚOK chtěl odkázat na ustálenou soudní judikaturu. Zmínit lze například nálezy Ústavního soudu I. ÚS 167/94, ze dne 27. 11. 1996, věnující se problematice podjatosti soudců, přičemž předmětné závěry se analogicky uplatní i v případě správních orgánů a úředních osob. Zmíněné rozhodnutí uvádí ve své právní větě následující: „...Podmínka § 14 odst. 1 občanského soudního řádu zakládá vyloučení soudců z projednávání a rozhodování věci nikoli pouze pro jejich skutečně prokázanou podjatost, ale již tehdy, jestliže *„lze mít pochybnost o jejich nepodjatosti“*. Nejde tudíž pouze o hodnocení subjektivního pocitu soudkyně, zda se cítí nebo necítí být podjatá, anebo hodnocení osobního vztahu k účastníkům řízení, ale o objektivní úvahu, zda - s ohledem na okolnosti případu - lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být.“. Správní orgán tak je při posuzování namítané podjatosti povinen vzít v potaz jak hledisko subjektivní, tak hledisko objektivní. Úvaha, která správní orgán vedla k jeho závěru, pak musí být rozvedena v odůvodnění rozhodnutí.

V řešeném případě je možné odkázat i na judikát Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 105/01 ze dne 3. 7. 2001, který stanoví, že: „K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci může dojít teprve tehdy, je-li evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude schopen nezávisle a nestranně rozhodovat.“ (srov. též rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 5. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 267/07). Odbor SR KÚOK v návaznosti na citovaný úryvek rozhodnutí uvádí, že si je vědom skutečnosti, že otázka podjatosti nemůže být nikdy postavena zcela najisto. Po prostudování spisu a relevantní judikatury se nicméně Odboru SR KÚOK nejeví námitka podatelů ohledně existence podjatosti jako důvodná, jelikož neshledal skutečnosti, které by na existenci podjatosti primátora ukazovaly. Obsah příslušného správního spisu, vyjádření podatelů, primátora ze dne 4. 4. 2024 a vedoucí odboru stavebního, ani jakékoliv jiné skutečnosti nenapovídají tomu, že by byl primátor podjatý.

Z uplatněné námítky podjatosti, ani z obsahu spisu nevyplývá nestandardní postup primátora, resp. žádné úkony v této věci nečinil a postup primátora nevzbuzuje pochybnosti o možné podjatosti. S ohledem na veškeré okolnosti a podklady Odbor SR KÚOK konstatuje, že v daném případě primátor poměr k věci nemá. Zjištěné skutečnosti ani nenasvědčují, že by se primátor snažil jakýmkoliv způsobem zasahovat do probíhajících řízení nebo je jakkoliv ovlivnit.

Úřední osoby jsou zde především proto, aby fakticky vykonávaly působnost státního orgánu, tedy zajišťovaly řádný výkon veřejné správy. Postup správních orgánů, tedy i úředních osob, musí být v souladu s právními předpisy. Podatelé námitku podjatosti vůči primátorovi staví na skutečnosti, že MMOI postupuje vůči nim úmyslně nezákonně a je kladně podjatý vůči

K tomu Odbor SR KÚOK uvádí, správní orgán je povinen v souladu s § 42, § 46 a § 47 správního řádu podněty a žádosti přijmout, posoudit je a prověřit v nich uvedené skutečnosti. Pokud dospěje k závěru, že je podnět důvodný, je správní orgán povinen postupovat zákonem stanoveným způsobem. V případě žádosti je správní orgán povinen posoudit, zda jsou splněny podmínky pro vyhovění žádosti či nikoli a o této žádosti rozhodnout. Výsledkem šetření podnětu je rozhodnutí správního orgánu, že řízení zahájí z moci úřední, nebo že

neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popř. že podnět postoupí příslušnému správnímu orgánu. Aby správní orgán mohl učinit tato kvalifikovaná rozhodnutí, musí k tomu mít odpovídající podklady. Šetření podnětu a posouzení žádosti tedy musí být provedeno v takové kvalitě a kvantitě, aby umožňovalo správnímu orgánu rozhodnout o tom, zda jsou splněny předpoklady pro zahájení řízení z moci úřední nebo vyhovění žádosti. Rozsah a hloubka činnosti správního orgánu je tak dána vždy jejím účelem. Ačkoli podatelé mohou jednání MMOI vnímat jako nerovné a zvýhodňující [REDAKCE] resp. [REDAKCE] MMOI je povinen na základě zákona podněty a žádosti přijmout, prošetřit a posoudit a učinit o nich kvalifikované rozhodnutí.

Po zhodnocení všech skutečností a podkladů se Odbor SR KÚOK přiklání k závěrům primátora uvedeným v jeho vyjádření. Primátor uvedl, že je osobou stojící v čele MMOI a je úřední osobou pouze v té části, kdy rozhoduje o námitce podjatosti tajemníka MMOI. Jiné úkony v řízeních stavebního zákona neprovádí. Odbor SR KÚOK nevidí jakékoliv pochybnosti či důvody, ať už namítaných ze strany podatelů nebo vyplývajících ze spisu, které by vzbuzovaly pochybnosti o nepodjatosti primátora. Ani objektivní, ani subjektivní hledisko podjatosti neukazuje na jakoukoliv podjatost v počínání primátora. Za poměr k věci nelze považovat nezákonné či jinak nesprávné rozhodnutí pracovníka správního orgánu. Nestačí tedy pouhý obecný odkaz na poměr k věci, účastníkům nebo jejich zástupcům, ale k vyloučení pro podjatost je třeba nalézt vždy konkrétní zájem na výsledku řízení, pro který lze o nepodjatosti pochybovat, a faktickou možnost ovlivnění řízení. Jak již Odbor SR KÚOK uvedl výše, z dostupných podkladů nevyplývá nic, co by ukazovalo na podjatost primátora.

Protože Odbor SR KÚOK nezjistil existenci žádné skutečnosti, která by nasvědčovala být v minimální míře tomu, že by měl primátor zájem ovlivňovat oprávněné úřední osoby nebo by měl zájem na konkrétním výsledku řízení nebo měl poměr k účastníkům řízení nebo k věci, konstatuje Odbor SR KÚOK, že nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by vzbuzovaly pochybnosti o nepodjatosti [REDAKCE] proto Odbor SR KÚOK považuje primátora za nepodjatého ve všech řízeních, v nichž je kterýkoliv z podatelů účastníkem řízení.

Bc. Ing. Hana Mazurová
vedoucí oddělení stavebního řádu
Odboru SR KÚOK

Na vědomí:

1. [REDAKCE]